

dluh dělíme se s ostatními cessionářskými státy podle poměru, v jakém jsme převzali ony zajišťující statky, což zjistí a rozhodne t. zv. reparační komise. Nezajištěný dluh přejímáme pak podle klíče podávajícího se z platební schopnosti našich území v předválečném třiletí 1911—1913.

Smluvně jsme vázáni okolkovati titry rak.-uher. půjček na čs. území obíhajících a proměnití je tak v dluhopisy našeho státu; výslovně se praví, že tato operace, kterou jsme již ostatně vykonali, nebude prejudikovati konečnému vyrovnání.

I titry válečných půjček (dluh válečný) museli jsme okolkovati podle článku 205 SG a 188 T; zde má však stát volnou ruku, chce-li se účastniti jich placení či nikoli.

(Pokračování.)

Náš hospodářský parlament.

Hospodářští odborníci zdůrazňují v poslední době velmi silně, že nutno hospodářské zákonodárství vymaniti z příliš značného vlivu politiky a diplomacie. Tento požadavek byl přednesen při bruselské finanční konferenci, jež byla, jak známo, zahájena v září minulého roku a již se účastnili přední odborníci a zástupci světového národního hospodářství. Veliká většina států snažila se tento požadavek v praxi provésti s různým zdarem. Na posouzení úspěchů cizích v této otázce nemáme zde místa a spokojíme se tedy s posouzením našeho rozřešení dané otázky.

I u nás bylo zřejmo, že přepolitovaný parlament nemá dosti času a ani možnosti k nestrannému probírání zákonů upravujících hospodářský život. Dnešní volební řád nedává nikde nejmenší záruky, že do parlamentu přijdou také znalci hospodářského života. Dostí záhy proniklo u nás přesvědčení, že nebude zdravé pro naše národní hospodářství, ponechá-li se projednávání hospodářských zákonů pouze Národním shromáždění, kde není nikdy vyloučeno, že politické strany vytvoří z věci čistě hospodářské politikum; máme již smutné zkušenosti, jak takové „hospodářské politikum“ dopadne, je-li obdařeno různými přílepkami, které vyplynuly z politických kompromisů.

Byl proto i u nás vytvořen hospodářský parlament, který se oficiálně nazývá Poradní sbor pro otázky hospodářské; zasedají v něm jmenovaní odborníci národohospodářští a to jak theoretikové, tak praktikové. Jsou tam zastoupeni universitní profesori, průmyslníci, finančníci, delegáti obchodních komor, dělníci, úředníci podniků průmyslových atd. Poradní sbor má několik užších výborů, které probírají zákonné osnovy prodobné, dříve než se předloží schůzi plenární. Tyto užší výbory, zvané podobory, jsou finanční, obchodně-politický, sociálně-politický a výbor pro otázky organizace výroby a odbytu. Normální postup při projednávání hospodářských zákonných osnov bývá (nebo má býti) tento:

Vláda vypracuje návrh zákona a předloží jej Poradnímu sboru pro otázky hospodářské k posouzení; vyjádření tohoto sboru je potomasláno buď ministerstvu, které návrh vypracovalo, nebo přímo s vládním návrhem parlamentu. Jde-li o návrh poslanceký, může býti předložen Poradnímu sboru dříve, než se jím začne zabývati příslušný odbor parlamentní.

To je jakási theorie našeho hospodářského parlamentu. Jak daleko však za ní pozůstává praxe! Velmi často se stalo, že Poradnímu sboru byl předložen vládní návrh, který již byl v parlamentě odhlasován.

Jindy opět nedošlo vyjádření Poradního sboru vůbec povšimnutí v parlamentě — nejvýš, že bylo nepříznivě kritisováno.

Za těchto okolností nemohl ovšem hospodářský parlament splnit svůj úkol. Podle posledních zpráv odhodlala se vláda k nové organizaci tohoto sboru na tom základě, že jeho členové by byli voleni příslušnými organizacemi hospodářskými (na př. Ústředním Svazem československých průmyslníků, odborovými organizacemi dělníckými, obchodními komorami a p.).

Tato zásada je jistě správná; lidé, kterých se navrhované opatření přímo hospodářsky týká, mohou se sejit a probrati osnovu se všech stránek a hlavně mohou při tom uplatnit veškeré své praktické zkušenosti. Budou se dívat na každou otázku s reálného hlediska a nebudou chtít vyloukat ze všeho politický kapitál. To je jistě velmi zdravý základ nového vládního úmyslu.

Jiná však je otázka, bude-li toto věcné projednávání hospodářských otázek mít také skutečně vliv na klidnější a zdárnější vývoj našeho hospodářského zákonodárství. Zůstane-li Poradní sbor stále jen poradním sborem, pak je věru marná každá práce s novým organisováním.

Dr. J. K.

Literatura.

Prof. Dr. František Weyr, **Soustava československého práva státního.** (Sbírka spisů právnických a národohospodářských. Vydávají Karel Engliš a František Weyr. Svazek VII.) Brno 1921. Nakladatelství Barvič a Novotný. Str. 374. — Cena 60 Kč.

Novým dílem profesora Masarykovy university Dra Františka Weyra dostává se naší veřejnosti prvního soustavného vylíčení československého práva státního. Nelze popírat, že Dr. Weyr jako člen ústavního výboru revolučního Národního shromáždění jest z jedním z povolanych, k interpretaci našich ústavních zákonů. Svého času podal již výklad prozatímní naší ústavy, spočívající na zákonech ze dne 13. listopadu 1918 a ze dne 11. března a 23. května 1919, spiskem „Ústava republiky československé“.

Účel svého spisu vytýká Dr. Weyr v úvodě v ten smysl, že má býti jednak povšechnou informační pomůckou pro každého, kdo přeje si seznati ústavu naší republiky, jednak učebnicí universitní. Spojení těchto dvou účelů jest příčinou, že kniha Weyrova nezodpoví vše, co by praxe si přála. Nicméně sluší v knize Weyrově viděti vážnou práci pro osvětlení ústavních základů čs. státu. Pokud jde o systematické učlenění díla, přiznává prof. Weyr, že mu byl vzorem prof. Dr. Jiří Pražák. Na ústavní zákony, které činí předmětem svých výkladů, hledí prof. Weyr pod zorným úhlem své normativní theorie, kterou vyložil obšírně ve svém spise: *Základy filosofie právní.* (Nauka o poznávání právníckém.) (Referát o této knize viz v 3. čísle I. ročníku tohoto listu str. 41.)

Vlastním výkladům našeho státního práva předesílá prof. Weyr kapitoly ze všeobecného práva státního, vymezuje zároveň poměr obecného práva státního vůči normativnímu poznávání právního řádu. Ve všeobecné části svého spisu probírá prof. Dr. Weyr pojem státu a jeho formy, jakož i organizaci státní. Na to přechází k československému právu státnímu. Vychází při výkladu tohoto od vzniku čs. státu a právního řádu. Při tom se stanoviska normativního vyzdvihuje význam zákona ze dne 28. října 1918 čís. 11, jímž podržen provisorně rakouský a uherský právní řád, jakožto ústavořodného fakta, které všem právním normám čs. dodává právní relevance. Oceňuje takto význam citovaného zákona pro právní řád čs. konstatuje, že recepce rak. a uher. práva uskutečnila se materiální právní kontinuita, kdežto formální že byla přerušena, ježto převzaté zákony odvozují svou platnost